

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Iustum ad dona cælestia mortificatione parari. Cap. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

Ber. tr. 17.
de dilige
do Deo
longè an-
te su.

cibum, potum, ebrietatemque promittit. Quid autem hæc sint, accipe ex Bernardo. Laborantes in corpore vocat ad cibum: iamposito corpore quiescentes ad potum inuitat; resumentes corpora, etiam ut inebrientur, impellit. Felix plane nostra mortificatio, quam Dominus sic acceptam habet, ut & in hac vita, & in futura tam magnis præmiis afficiat.

In hac vita cibum laborantibus, & suas voluntates abnegantibus datur, quem illa benedictione Patriarchæ Isaac signatum existimo. Hic enim cum oblatos à Jacob cibos comedisset, & hausto vino eius osculum expetiisset, ad benedictionem procedens, dixit: Det tibi Deus de rore cæli, & de pinguedine terræ abundantiam frumenti & vini. Animaduerte ordinem: primum cibos à Sara paratos, & à Jacob oblatos manducauit, deinde osculum postulauit, postremo benedictionem impertit. In Isaac Christum intellige, in Jacob verò maioris fratris benedictionem præripere gestiente, mentes humiles, qui superbos, & tepidos vacuos relinquunt, mihi considera: in Sara aut Ecclesiam aut religionem congregationem meditare, quæ dilecto filio, id est, humili, ac feruido iusto monita salutis infundit. Postquam ergo hic à matre eductus, Christo cõuiuium fecit, quod iam diximus, & abnegationis ac virtutum opera ministrauit, ad osculum magnæ dilectionis signum admittitur, & in præmium suæ abnegationis luce ad cõtemplandum, & gratia ad perfectè viuendum roboratur. Ros enim, inquit Gregorius, desuper, & subtiliter cadit. Et rores de rore cæli accipimus, quoties per infusionem contemplationis intimæ de supernis aliquid tenuiter videmus. Cum verò bona opera etiam per corpus agimus, de terræ pinguedine ditamur. Hoc ergo præmium abnegationis, sine vlla dilatione in hac vita iusto datur, quo magis, ac magis suam virtutem augeat, & extrâ in actione, & intus in consideratione proficiat. In futura autem vita, his, qui se abnegarunt, non iam cibum, cuius comminuto aliquem laborem habet, sed potus sine vilo labore, id est, gustus diuinæ visionis offertur. Quem illis promittit Dominus per Isaiam, dum cuique illorum dicit:

Greg. h. 6. in Ezech. ante medi.

Isa. 58.
13. 14.

Si auertis à sabbato pedem tuum, facere voluntatem tuam in die sancto meo, & vocaberis sabbatum delicatum, & sanctum Domini gloriosum, & glorificaberis eum, dum non facis vias tuas, & non inuenitur voluntas tua, ut loquaris sermonem. Tunc delectaberis super Domino, & sustollam te super altitudines terræ, & cibabo te hereditate Iacob patris tui. Digna profectò retributio, ut qui tristitiam ex abnegatione suæ voluntatis, & linguæ, & sensuum expertus est, voluntatem sanctissimam ex Domini aspectu sentiat: qui se mortificatione depressit, super omnia terrena, & visibilia effertur: qui Dominum hic ad suas epulas inuitauit, dum illi sui mortificationem, & virtutum actiones obtulit, ad possidendam hereditatem Iacob, & gloriam sanguine Christi emptam, inuitetur. Sed cum resumptis corporibus, in gaudium Domini intrabimus, tunc potus in ebrietatem transibit, quia gloria in corpora se diffunder, & non iam aliquid hominis, sed totum hominem illa diuina suauitas occupabit. Tunc sensus cohibiti, dulcissimis, ac purissimis motibus exultabunt: tunc affectus repressi sine vlla imperfectione in immensum gaudebunt: tunc corpus, quod in hoc sæculo incessit fame pallidum, flagris liuidum, cilicio oppressum, claritate, impassibilitate, & gloria donabitur. Acceptissimam ergo, atque gratissimam habet Dominus abnegationem nostram, quam vt morborum nostrorum medicinam querit, ad vt fumen-

A dam tot modis nos allicit, quam vt epulum sibi sitissimum concupiscit, & tam copiosa in animo, & corpore mercede rependit. Atque adeò si desiderium huic creatori nostro placendi nos tangit, si amor proprii boni, & tam immensi boni nos possidet, studium sanctæ mortificationis arripiamus, & præcissione malorum, mentem ad bona paramus.

Iustum ad dona caelestia mortificatione parari.

CAPVT VI.

NE quasi in transitu inuestigemus bona caelestia, quibus suscipiendis mortificatione paramur, sed ex professo illa, vt nos accendant, consideremus. Ad quam inuestigationem operæpretium est meminisse, virtutem ac perfectionem donum Dei esse, quo dilectos, & electos suos in hac vita auget, vt in futura per omnem æternitatem duratura multiplicet. Habet autem se Dominus in huius doni largitione sicut prudentissimus & æquissimus rex, qui cuperet, & efficaciter decerneret filium alicuius fidelissimi serui sublimare. Nam prius curat, vt adolescens ille mores vilium hominum dediscat, & se consuetudinibus prauis spoliaret, & omne quod summae dignitati impedimento esse possit, abiciat, ne dignitas malis moribus superposita, illi seruiat ad ruinam. Ita omnino Dominus volens hominem ad perfectionem euehere, & donis caelestibus cumulare, prius confert illi auxilia gratiæ, ad mortificationis opera, quibus vultatem primi parentis exuat, & carnales affectus derelinquat, vt dona illa amicissimis reseruata capiat non animus immortificatus, qui donis illis superbiat, sed impuris affectibus exutus, qui proficiat. Necessè est ergo, o homo, si vis perfectione vestiri, & ad intimam Dei familiaritatem admitti, vt mortificationis baculo sæculum à te repellas, & eius leues nimè tuis affectibus dominari permittas. Sic Banaias filius Ioiada magnam dignitatem est assequutus, de quo legitur: Quia descendit ad Ægyptium in virga, & extorsit hastam de manu Ægyptij, & interfecit eum hasta sua. Cuius egregij facinoris præmium fuit, quod fecit eum sibi Dauid auricularium à secreto. O quanta latent in gestis, quæ Scriptura narrat, oeculta mysteria, quibus auctor Scripturæ Spiritus sanctus voluit sub cortice litteræ inclusis, nostram ruditatem edocere! Ægyptius hic hasta pugnans, typus est sæculi, quod affectibus humanis, & carne nostra aduersus nos vrens, nititur victoriam reportare. Banaias verò, qui interpretatur filius Domini, imago est viri spiritualis & iusti, qui si velit secreta Domini sui, ac patris agnoscere, & cum eo deuotionis spiritu conuersari, debet in virga, id est, in mortificationis spiritu ad pugnam cum Ægyptio procedere, ab eiusque manu suos affectus eripere, quibus moderatis & in suum dominium vindicatis, se vulnerantem offendant, percutientemque percutiat. Hunc deuotionis spiritum concipit stenuis anima, iam facta sæcunda, si suos sensus, & affectus mortificatione cohibeat, cuius etiam alia mystica sanctorum litterarum interpretatio non deest. Apparuit enim Angelus Domini vxori Manue stenui, dixitque illi: Stenuis es, & absque liberis, sed

B

C

D

E

2. Reg. 21.
21.

Iudic. 13.
3.

concipies, & paries filium.] Quid autem o sancte Angele, faciet hæc mulier, vt vterum gesseret, opprobrium sterilitatis depellat, & filium aliquando brachiis astringat? Caue, inquit, ne bibas vinum ac siceram, nec immundum quicquam comedas.] Iam sanè præceptum ad suscipienda dona Dei mortificationis aduerto. Nam si Manue requiem significat, quænam erit vxor Manue, nisi anima, quæ statui vitæ spiritualis, in quo est vera requies, iuncta, adhuc vno dolore sterilitatis angitur, nec ab illo statu fatis per se fecundo fecundatur? Vt ergo concipiat, necesse est vt vinum, & siceram, & quicquid immundum est, penitus relinquat, id est, vt delectabilia fugiat, & carni suauia in cogitatione, in desiderio, & in actione reiciat. Sic generabit spiritum deuotionis Samsonem signatum, qui vt solis, id est, Domini fortitudo dæmones vincet, & interiorum pacem restituet.

Sed videndum est, quo ordine vniuersa dona Dei spiritu deuotionis contenta ab vna mortificatione, tanquam ab eorum ianua, dependeant. Donum Dei est, Deo viuere, & gratiæ vitam possidere: sed hoc donum abnegatione consequimur, quia necesse est peccato, & nobis ipsis mori, vt Deo, ac iustitiæ viuamus. Vnde sanctus Dauid: In conspectu eius (scilicet Domini) cadent omnes, qui descendunt in terram, & anima mea illi viuere: & semen meum seruiet ipsi.] Ab illo, & ab eius gratia excidunt, qui in his, quæ aduersantur legi, terrenis adherent. At anima mea, quæ, vt ait Augustinus, in contemptu sæculi huius quasi mori videtur hominibus, hæc carnali morte, quæ mortificatione completur, viuere Domino, & semen meum, id est, opera mea illi deseruiunt. Merito itaque ipse sanctus Propheta à mundo homines separat, vt vitam Deo gratam ducere valeant. Querite, inquit, Deum, & viuere anima vestra.] Qui autem Deum querunt, nisi qui terrenarum cupiditatum oblitii, sola diuina, vel quæ ad ea conducibilia sunt, comparare contendunt? De quibus alio loco dictum est: Hæc est generatio querentium eum: querentium faciem Dei Iacob.] Illi scilicet, qui habent innocentes manus, quas peccatis non polluant, & munda corda, quæ minimè rerum terrenarum immoderato amore contaminant. Donum etiam Dei est in vita spiritali semel habita permanere, & gratiam iustitiæ que seruari? Sed iustitiæ etiam mortificationis præsidio custodimus. Nam Dominus per hunc eundem Prophetam ait: Apprehendite disciplinam, ne quando irascatur Dominus, & pereatis de via iustæ.] Disciplina aliquid amarum significare videtur: quare Beda exponit: Desiderate capere etiam fugientem disciplinam, id est, flagella patris vestri, quibus disciplinari & probati efficiemini.] Quid autem melius nomen flagelli obtinebit, quam vera, & generalis omnium nostrorum desideriorum, & affectuum abnegatio, quæ non carnem solum, sed propriam voluntatem teneriorem, & (si de voluntate id dici potest) sensibiliorem percutit? Flagellum ergo istud vtraque manu, cum oportuerit, apprehendendum est, & eo nostris distortis voluntatibus obstitendum, ne ab arce iustitiæ, & sanctitatis excidamus. Natura enim nostra ad malum procliuus, in id, quod sibi vt delectabile proponitur, statim declinat, si non semper manifestè, at dissimulanter, atque paulatim, nisi mortificationis disciplina illam coërceat, & timoris, ac amoris nexibus illigatam in bono, æquòque detineat.

Iustitiam autem perseuerantem, & in dies magis, ac magis crescentem multa alia dona cœlestia,

A comitantur, ad quæ omnia mortificatione disponimur. Nam sicut pictor tabellam sibi oblatam prius dolat, & parat, quam in ea viuis coloribus alicuius imaginem formet: ita cor nostrum per amorem iustitiæ oblatum Domino prius mortificatione dolandum, & parandum est, quam dona cœlestia, quali viuis & pulchros colores, excipiat. Desideria etiam initia quædam sunt rerum cupitarum; quare quid desideris huius mundi subicitur, mundo profectò aditum aperit, & rebus cœlestibus ocludit. Vt si que enim, id est, mundanis, & cœlestibus simul seruire impossibile est, cum hæc contraria querant, & illa istorum ingressum impediunt. Sapienter quidem dixit Laurentius Iustinianus: Incongruum est carnis, & spiritus simul miscere affectus: cum adiuuicem contrarij sint. Carnis quippe affectus deprimit ad ima: spiritus verò sursum rapit. Visibilibus nutritur caro, inuisibilibus verò spiritus; corruptioni semper appropinquat caro, & in ea delectatur: incorruptibilis verò cum sit spiritus, incorruptibilium delectatur amore. Hæc præsentia incessanter appetit: ille nisi æternorum repleri non potest. Nemo carnalium affectuum præpeditus onere, cælum petere præsumat; cum Apostolus dicat: carnem, & sanguinem regnum Dei possidere non posse.] Si adeò contrarij sunt affectus carnis affectibus spiritus, nisi illi abnegatione minuuntur, nunquam hi adolescunt: & si illi, dum in re graui diuini legibus opponuntur, à cœlesti patria semper exulare faciunt; dum verò in rebus minoribus deficiunt, ab ingressu in illam patriam retardant, non dubium quin etiam dona, quibus ad sponsum thalamum paramur, eripiant. Neimo enim semen suum terræ non purgatæ, & tribulis, ac sentibus plenæ committit. Nec Dominus ergo dona sua, quæ semina sunt æternorum bonorum, animo immortificato, & vanis affectibus pleno conferre dignabitur. Elias ascensus in cælum, vel in illam regionem omnis mali & afflictionis expertem, vbi nouissimorum temporum aduentum expectat, discipulum suum Eliseum in Galgalis manere præcepit. Ille à tali mansione, & sui præceptoris derelictione vehementer abhorruit. Viuit Dominus, inquit, & viuere anima tua, quia non derelinquam te.] Pergentes autem illi inde vsque Bethel, ibi discipulum manere iussit, & eisdem verbis manere detrectauit. Transcentes denique vsque Iericho, Elias teritiò Eliseum de mansione commonuit, & ille non minori constantia, quam prius discedere à magistro auersatus est. Fidelitas hæc erga magistrum, magnum donum, scilicet, duplicem Eliæ spiritum impetrauit. Nam transuadato etiam Iordane, cum Eliseus ita orasset Eliam: Obsecro, vt fiat in me duplex spiritus tuus; responsum accepit: Si videris me quando tollar à te, erit tibi, quod petisti. Vidit, & Elia ascendente clamauit: Pater mi, pater mi, currus Israel, & auriga eius, & duplicatum spiritum, quem petierat, accepit. Mira sanè res, & non perfunctoriè meditata. Discipulus magistro non semel, non bis tantum, sed ter repugnat, & externis oculis inobediens apparet, dum sibi iussa executioni mandare detrectat, & non poenam, sed præmium accipit, non vacationem spiritus, quam soler inobedientia deferre, sed duplicatum spiritum obtinet, quis putet hæc omnia carere mysterio? Elias itaque non iubens, sed tentans & probans, Eliseo mandandi libertatem concessit, quod ille probè intelligens inobedientiæ vitium effugit, & amoris & fidei meritum impetrauit, nobisque studium mor-

tificationis

Iudic. 13.
4.Psal. 21.
30.

Aug. ibi.

Psal. 68
33.Psal. 23.
6.Psal. 2.
12.

Beda ibi.

Iustm. li.
de discipl.
et per.
fest. mo.
nast. an. c.
4.1. Cor. 15.
50.4. Reg. 2.
2.

tificationis viro iusto necessarium expressit. Qui enim in Galgalis, qua revolutionem sonant, id est, in rebus huius saeculi, quae perpetua mutabilitate rotantur, affectu non manet, neque in Bethel, quae domus Dei interpretatur, id est, in curiositatibus, & imperfectionibus mentis stare sustinet: neque in Iericho, quae lunam significat, id est, in inconstantia variorum desideriorum, & appetituum perseverare vult, sed omnia, quae instar aquae defluunt, & dilabuntur, abnegatione transcendit; is duplicem spiritum, donum pretiosum & magnum recipit. Qui autem scire auet, quidnam sit, & qualis iste spiritus duplicatus, audiatur Bernardum dicentem: Quis est iste spiritus duplex, qui quaeritur, nisi illuminatio intellectus, & affectus purgatio? Res difficilis, quia rarus in terris est, qui illum habere mereatur. Et post pauca: Non dubito ergo intellectum omnium vestrum illuminatum esse, sed non affectum aequè esse purgatum, manifestis approbo coniecturis. Omnes quod bonum est nolitis, & viam, per quam incidere debeatis, sed voluntas non vna est.] Hæc ergo dona iustitiam crescentem comitantia ex mortificatione procedunt. Nam illa, dum vitia tollit, intellectus tenebras pellit; & dum passiones cohibet, manifestè manantes ex illis purgat affectus.

Ferè nullum est donum ad perfectionem pertinens, quod ad hæc duo quodam modo reuocari non possit: quare hæc tantisper hareamus, exponamusque quomodo ad illa mortificatio disponat. Hæc igitur illuminat intellectum, & mirabiliter erudit, quia impura, & superflua desideria intellectum obscurantia depellit. Dissipata nebula, discussisque atris ac densis nubibus, sol elarior effulget. Sic abiectis per mortificationem vanis desideriis, & imperfectionibus vniuersis intellectus ad lumen veritatis procedit. Ligna prius sicanda sunt, quam igne splendentis flammescant. Sic mens a pravis affectibus, & ab humore carnis sicanda est, ut lucem se docentem concipiat. Et in Leuitico præceptum est, ut animal prius ad gladium, quam ad ignem veniat, prius in frustra concidatur, & pellis illi detrahatur, quam flamma absumente in acceptabile holocaustum ascendat. Quid aliud in hac lege datur intelligi, nisi quod anima prius mortificatione macanda est: prius rerum terrenarum amore, quasi pelle, nudanda est: prius gladio abnegationis ab imperfectionibus, & curiositatibus sensuum abscindenda est, quam igne contemplationis ardeat, & luce illa sapientiae, quae ita docet, ut moueat, in altari cordis effulgeat? Antiqua lex circumcisio carne data est, ut ex scriptura constat, & etiam annotauit Ambrosius; legis verò gratia intelligentia perfecta illis datur, qui circumcisionem cordis admittunt. Nam cordis superfluitates id faciunt, ut legem Dei notitia quadam ieiuna intelligamus, quae saepe nec nos intelligentes ob nostram duritiam ad bonum mouet, nec, dum docemus alios, ipsorum torporem & ignauiam excutit. Elias non nisi dimisso pallio in caelum per turbinem rapitur: & nemo nisi abiectis, & mortificatis terrenis affectibus, in rerum caelestium contemplationem subuehitur. Multos quippe videmus ad studium, orationis vocatos semper humi repere, nunquam ad aliquid vel mediocre in hoc genere orationis admittit, & ferè quotidie caecitate, & distractionibus impugnant. Manifesta est huius rei causa, quod nunquam pallium suorum desideriorum relinquunt, & ideo currus igneus

A] contemplationis eos non rapit, nec in caelum, id est, in internam quietem spiritus, vbi Deus videtur, extollit. Postulat Moyses à Domino: Si inueni gratiam in conspectu tuo, ostende mihi faciem tuam.] Et accipit responsum: Non potestis videre faciem meam, non enim videbit me homo, & viuet.] Quare hoc? Nisi quoniam prius mundo, & rebus terrenis, & nobismetipsis moriendum per abnegationem est, quam lucem ad contemplandum Dominum mereamur. Atque adeo Dauid iam se mortuum abnegatione putabat, cum postulare Domini aspectum audebat: Illumina, inquit, faciem tuam super seruum tuum.] Quid hoc esse putamus, ait Ricardus Victorinus, quod non nisi faciem ostendi sibi postulat, nec iam posteriora, sed facie ad faciem videre desiderat? Nunquid mente excidit, quod Moysi Dominus longè antè prædixit; Non videbit me homo, & viuet? Patet ergo quia si huic mundo adhuc viueret, nunquam talia orare præsumpsisset. Mentior: si non & ipse alibi hoc idem testatur, dicens: Propter te mortificamur tota die.] Quare ergo mortuus non creditur qui tota die mortificatur? An fortè quia non dixit, morimur: sed mortificamur? Scimus tamen quia in Dei oculis maioris meriti est, saepe mortificari, quam mori. Nonne mors martyrum tantò erat pretiosior, quantò mortem præcedens pœna productior? Quibus volentibus mori, non dabatur occidi. Nonne prædestinatis ad vitam hoc ipsum ad gloriæ cumululum proficit, quod sine acri pugna, sine acerba pœna, carnalis in eis vita non deficit? Mortificatur ergo Dauid, ut tandem moriatur, & sic aliquo modo dignus inueniatur videre faciem Dei in iubilo. Scit namque quia beatus populus, qui scit iubilationem.] Satagite ergo & vos, secundum Apostoli consilium, mortificare membra vestra, quae sunt super terram, ut possitis cum Propheta fiducialiter Deo dicere: Quoniam propter te mortificamur tota die.] Hæc ille. Quibus claret mortificationem ad dona intellectum illuminantia preparare, & nos de rebus caelestibus erudire.

Nec solùm hoc, sed etiam eadem mortificatio infert dona, quae purgant, & inflammant affectum. Hæc enim vana desideria, quae nos turbant, à cordibus nostris excludit. Reiecit semel Abraham ancillam Agar, & filium eius, & reddita est pax; nam antea dissidia erant in domo. Ita reiecta immortificatione cordis, quae non vnum tantum, sed multos filios, id est, multos appetitus generat ad malum pertrahentes, redit interior pax, & tranquilla serenitas. Turbationis autem vacuitatem, & pacem sequitur caelestis consolatio, quae etiam seipsos abnegantibus datur. Sicut enim cibus ille caelestis, quo populus Israeliticus in deserto pastus est, nunquam è caelo, vel è suprema aëris regione descendit, quousque panis Aegypti defecit; ita communiter caelestibus consolationibus non reficimur, quousque per mortificationem terrenas curas abiciamus. Quod & Ambrosius significatum putat in conceptione Isaac, quem tunc Sara concepit, cum deserant illi fieri muliebria. Cum enim Isaac risum, ac lætitiæ significet, quid est Saram in frigida senectute concipere, nisi fidem animam depulso carnalium desideriorum seruore ad spiritalem lætitiæ peruenire? In quam sententiam Bernardus: Pretiosa siquidem diuina consolatio est, nec omnino tribuitur admittentibus alienam. Infelix tu Esau, qui dixisti, Num vnam tantum benedictionem habet pater?]

E] Num vnam tantum benedictionem habet pater?]

Bern. ser. 3. de A. semf.

Leuit. 1.

Amb. in epist. ad Galat. ad cap. 5.

4. Reg. 2. 13.

Exod. 33. 13. & 20.

Psal. 118. Ricard. an. not. ad ennd. Psal. 27. 51.

Psal. 43.

Psal. 88. 16.

Gen. 21. 10. 22.

Exodi 16. 4.

Amb. lib. de fuga saculi c. 8. Gen. 27.

Bern. de clauis. de hys deserent. ad finem. Gen. 27.

Psal. 26.
4.

Quanto melius erat dicere cum propheta? Vnam petij à Domino, hanc requiram. Indignus enim benedictione caelesti conuincitur, qui dubio querit affectu, duplici petit intentione, aliud sibi refugium parans, si forte eam non obtinere contingat.]

Exod. 19.
12. 13.

Cùm ergo Domini sit dona caelestia conferre, nostrum verò non sine eius gratia nos ad ea suscipienda, mortificatione parare, nunquam eam è manibus, ac operibus elabi sinamus, vt ad hæc pretiosa dona, & ad ipsam perfectionem venire possimus. Nam hæc, mons est excelsus, culmine suo ipsum cælum pertingens, ad quem voluptatibus sensuum, & rerum terrenarum desiderijs oneratis non datur appropinquare. Daturus Dominus legem in monte Sina, homines, & iumenta ad montem accedere prohibuit. Omnis, inquit, qui tetigerit montem, morte morietur: siue iumentum fuerit, siue homo, non viuet.] Non sola animalia muta, sed homines quoque à monte arceret, & solum Mosem accedere, & legem audire permittit: quia non soli peccatores per bestias signati, sed etiam iusti immortalitati, qui hominum affectus non exuunt, cùm volunt ad sublimitatem cõtèplationis, & ad verticem perfectionis acendere, quasi lapidibus obruuntur. Vnde Gregorius ait: Cùm lex accipitur, populus à monte prohibetur, vt videret, qui infirmis adhuc mentibus terrena desiderant, considerare sublimia non præsumant. Et rectè subditur: Si bestia tetigerit montem, lapidabitur. Bestia enim montem tangit, cùm mens irrationabilibus desiderijs subdita, ad cõtèplationis alta se erigit: sed lapidibus percutitur, quia summa non sustinens, ipsis superni ponderis ictibus necatur.] Longè quidem à perfectione erunt, qui eam saltem cõtèplari non peiunt. Quòd si immortalitatis animis sublimitatis cõtèplatio negatur, clarum est, quia nec possessio conceditur. Ac proinde nos, qui ad montem, scilicet ad perfectionem, ascendere nitimur, tota animi fortitudine affectus humanos exuamus. Iam Sponsus animam vocat, & dicit: Surge, propera amica mea, & veni:] tunc autem vocat, cùm vox turturis auiculæ solitaria: in auribus eius insonuit. Vnde subdit: Vox turturis audita est in terra nostra. Sonet itaque apud illum vox turturis, clamor animæ solitudinem rerum terrenarum amantis, & pro caelesti patria, & pro eius imagine, scilicet pro perfectione gementis. Donec homines, inquit Bernardus pro Dei cultu mercedem tantum in terra, & tantum terram acceperunt (illam vtrique lacte, & melle manantem) minime se cognouerunt peregrinos super terram, nec more turturis ingemuerunt, veluti patriæ reminiscetes: magis autem pro patria exilio abutentes, dederunt se comedere pingua, & bibere mulsam. Ita tandiu non est vox turturis audita in terra nostra. Vbi ergo regni caelorum promissio facta est, tunc intellexerunt homines se non habere hanc ciuitatem manentem, sed futuram inquirere tota auditate cœperunt, & tunc primum manifestè, sonuit in terra vox turturis]. Hæc ille. Nobis sanè nõ terra, sed cælum promissum est, nõ pro terrenis bonis, sed pro donis caelestibus laboramus; quare ad instar turturum spiritalem solitudinem, & à visibilibus elongationem amemus. Hæc elongatio, quæ mortificatione perficitur, diuinum adiutorium ad consequenda hæc bona, quæ cupimus, impetrabit. Nam & Ioannes cadens ad pedes Domini velut mortuus, manus eius se subleuantes persensit. Et cùm vidissem eum, inquit, cecidi ad pedes eius tanquam mortuus, & posuit dexteram suam super me.] O eximia mortificationis nobilitas, quam visio Christi, & cognitio Domini generat. Ioannes enim, qui non mortuus,

Greg. 6.
mor. c. 17.

Cant. 2.
2.

Bern. ser.
19. in
Cant.

Apoal.
1. 17.

A sed tanquam mortuus cecidit, personam se mortificantium expressit. Et ò magna mortificationis utilitas, quæ, vt etiam Ricardus annotauit, diuinum auxilium ad surgendum, id est, ad lucem sapientiæ, & feruorem amoris assequendum, promeruit. Non dubium quin ipsa animam purget, & mundet, & ad bona caelestia recipienda disponat.

Ricard. li.
1. in *Apo.*
c. 4.

Mortificatione peccata minui, & pœnas præteritorum delictorum exolui.

C A P. VII.

B

SUFFICERET Profectò, si tantum cum viris feruidis & perfectis loqueremur, mortificationis fructum generaliter ostendisse, & vim huius medicaminis ad sanandas animas expositis discursibus demonstrasse: sed quia tepidos etiam, & necdum in virtute fundatos horramur, operæpretium est, ad magis particularia descendere, & quæ bona, mortificatio ex Dei gratia procedens adferat, explicare. Horum autem primum sit, quod ordine etiam vitæ spiritualis addiscendæ: primum est, scilicet quòd mortificatio morbos animæ, nimirum peccata, fugat, & quia hi morbi voluntarij fuerunt, atque ob id pœnam merentur, debitas pœnas peccatorum auerit. Hominem mortificatione peccata fugere, & ea quotidie magis numero minuere, & grauitate extenuare ex ipsa mortificationis natura competissimum est. Nam illa (vt iam didicimus) nihil aliud est, quàm prauorum actuum, & malorum desideriorum cohibitio, & licitorum quoque repressio, si valeant aliquando ex eo, quod nobis concessum est, in aliquid prohibutum declinare. Quis autem non videat hanc tam sollicitam pugnam aduersus prauos actus, & impura desideria ex diametro cum omni peccato pugnare? Da hominem grauitissimis peccatis luxuria, ira, superbia, & similibus alijs sordentem, qui per veram penitentiam, & peccatorum detestationem ad Deum conuertatur, iste si non se amplius mortificet, & si sui cordis desiderijs conuiueat, statim in eadem peccata, immò & in peiora labitur, ad quæ acquisita vitia, & prauus affectus, & dæmones omnia iniqua suadentes, inclinant. Da illum post conuersionem adiuuante diuina gratia, se cohibere, occasiones fugere, clamores suorum affectuum compescere, & cum male assuetata natura pugnare, hic iam peccata saltem grauiora deuicit, & gratiam, thesaurum ditissimum, in abditiis suæ mentis conseruat. Da illum tandem subtiliori, & altiori genere mortificationis vti, & delectationes leuium peccatorum timere, multa licita, & concessa deserere, & se oratione, lectione, & sanctis operibus, licet minus palato carnis suauibus, occupare: & videbis eum iam non solum omnia peccata lethalia, sed multa etiam venialia fugisse, & vitam spiritualem, & viro iusto dignam, ac planè sanctam fuisse complexum. Ergo mortificatio antidotum est, quod morbos peccatorum pellit, & animæ sanitatem efficit. Nam postquam quis à peccato discesserit, & statum virtutis assumpserit, non sufficit mundanus timor, vel honoris amor, vel alij humani respectus, vt se à peccato contineat, nisi gratia Dei per studium mortificationis eius voluntatem dirigat, & à peccandi amore diuellat. Quod significatum est per mysterium in illo, quod dixit Dominus ad Eliam, cùm præcepit, vt vinceret Hazael in regem Syriæ, & Iehu in regem Israël. Et erit, inquit, qui-

3. Reg.
20. 17.

cumque